

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	7676 Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

06.12.2022 р.

Справа № 1164/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Ройко Юрій Ярославович – головуючий,
Грицук Ігор Валерійович,
Кириллова Олена Вікторівна,
Козіков Анатолій Вікторович,
Маркарчук Дмитро Володимирович,
Очкасов Олександр Борисович,
Сіденко Євген Вікторович,
Таран Ігор Олександрович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7676
Назва ОП	Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.04 на повітряному транспорті
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Ціллю ОПП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» є підготовка висококваліфікованих фахівців в галузі авіаційних транспортних технологій, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі по управлінню технічною та комерційною експлуатацією повітряних транспортних систем, вирішувати комплексні транспортні проблеми з використанням теорій та методів сучасної науки, враховуючи комплексність та невизначеність умов функціонування авіаційних транспортних систем. Цілі та зміст ОП розроблені на основі Концепції освітньої діяльності НАУ (п. 2.2 Статуту НАУ <https://nau.edu.ua/ua/menu/un%D1%96versitet/pro-universitet/statut-universitetu.html>) та «Стратегії розвитку НАУ на період до 2030 року» https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Strategija_NAU_2019.pdf, яка визначає пріоритетність співробітництва з бізнесом, промисловістю та суспільством. Мета ОП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» повністю відповідає місії НАУ, у якій наголошується щодо внеску ЗВО у розвиток суспільства на національному та міжнародному рівнях через генерацію, як нових знань та інноваційних ідей, на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень і практики, так і надання високоякісних освітніх та науково-дослідних послуг громадянам України та іноземцям при підготовці фахівців авіаційно-космічної галузі. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОП.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Існуючі в НАУ процедури започаткування та відкриття освітньої програми передбачає залучення до формування її змісту та рецензування зацікавлених сторін (стейкхолдерів), зокрема: погодження зі студентською радою факультету, науковим товариством студентів, докторантів та молодих вчених, вченою радою факультету; проведення засідання зі стейкхолдерами з метою обговорення актуальності, цілей та змісту ОПП; отримання листів підтримки (рецензій) від зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців). Таким чином, нормативна база НАУ передбачає належне залучення до формування цілей та програмних результатів навчання різних категорій стейкхолдерів. Цілі ОПП "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" та ПРН узгоджено з позиціями та інтересами стейкхолдерів, таких як: здобувачі, академічна спільнота, роботодавці. До розробки ОПП випускники попередніх років не залучались. На зустрічах ЕГ переконалась, що ПРН та освітня діяльність за ОПП взагалі відповідають тенденціям розвитку авіаційної галузі та узгоджені з переліченими групами стейкхолдерів. ЕГ наведено приклади урахування позиції стейкхолдерів при формуванні цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОПП. ГЕР рекомендує при наступних переглядах ОПП залучати в якості стейкхолдерів також і випускників ОПП за попередні 5 років. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОПП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Враховання актуальних змін вимог ринку праці в авіаційному секторі здійснюється на основі забезпечення постійних зворотних зв'язків та взаємодії зі стейкхолдерами (<https://bit.ly/3S86BXW>), їх участі у щорічному перегляді змісту ОПП, опитування здобувачів вищої освіти щодо якості та змісту ОП (<https://bit.ly/3xJzzFw>) та випускників спеціальності (<https://bit.ly/3ByNUWx>). ОПП відображає тенденції реалізації стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки, транспортної стратегії України до 2030 р. https://mtu.gov.ua/files/strategy_ukr.pdf, а також враховує результати прогнозу попиту на професіоналів транспортної сфери на період до 2025 р. (<https://bit.ly/3dDQMJO>). Регіональний контекст враховано на підставі існування розвинутої авіаційної транспортної Торгівельно-промислової інфраструктури м. Київ та Київської області для забезпечення максимальних обсягів авіаційних перевезень. При формуванні цілей та програмних результатів навчання розробниками враховано досвід освітніх програм України та світу. ЕГ наведено приклади урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці,

регіонального контексту, а також досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм. ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ за підкритерієм.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Під час експертизи ЕГ встановлено, що аналіз загальних, фахових компетентностей, програмних результатів навчання та зміст відповідних освітніх компонент «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» бакалаврського рівня вищої освіти у Національному авіаційному університеті дає підстави стверджувати, що ОПП в цілому дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 275–Транспортні технології (за видами) бакалаврського рівня вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2022/Standarty.Vyshchoyi.Osvity/Zatverdzeni.Standarty/01/31/275-Transp.tekhn-za.vyd-bak.31.01.22.pdf>) з урахуванням фахової спеціалізації. Перелік загальних компетентностей ОПП за змістом повністю відповідає відповідному переліку, визначеному Стандартом ОПП забезпечує досягнення всіх програмних компетентностей (інтегральних, загальних та фахових) і результатів навчання (РН 1-РН 26), у повній відповідності до діючого Стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем, галузі знань 27– Транспорт, за спеціальністю 275 – Транспортні технології (за видами). У відповідності з Стандартом (розділ VI Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти (зміни внесено відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.01.2022 № 26) до ОПП внесено єдиний державний кваліфікаційний іспит та публічний захист кваліфікаційної роботи (Наказ МОНУ від 13.01.2022 р. № 26). ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ за підкритерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)». ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ за підкритерієм.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Виконаний ЕГ аналіз змісту ОПП, її навчального плану, структурно-логічної схеми ОПП та змісту її окремих освітніх компонент дозволяє свідчити, що ОПП має достатньо логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структура та зміст обов'язкових ОК ОПП відповідає загально прийнятим підходам до формування ОПП спеціальності 275 «Транспортні технології». Прийнята у ЗВО форма відображення вибіркового ОК в ОПП та навчальних планах не дозволяє отримати будь яке уявлення про значення та зміст вибіркового ОК (ВК) в ОПП. За формальними ознаками це є правом ЗВО, при цьому значення ВК в формуванні особливостей ОПП, зв'язок ВК з предметною областю ОПП жодним чином невідображені. ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо перегляду способу відображення структурно-логічної схеми ОПП. ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ за підкритерієм.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ встановлено, що загалом ОП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» відповідає предметній області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», що наведена у Стандарті вищої освіти. На зустрічах ЕГ знайдено підтвердження, що основний акцент зроблено на підготовці фахівців в області організації авіаційних пасажирських та вантажних перевезень (ОК «Авіаційні вантажні перевезення», «Авіаційні пасажирські перевезення», «Ефективність авіаційних перевезень»). ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ за підкритерієм.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом реалізації права на вибір здобувачами вищої освіти 15 ОК по 4 кредити ЄКТС кожна, загалом 60 кредитів ЄКТС (25% від обсягу ОП). Перелік рекомендованих та альтернативних вибіркових дисциплін для здобувачів ОС «Бакалавр» ОПП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» на 2023-2024 н.р наведено на сайті кафедри (<https://atmd.nau.edu.ua/students-life/перелік-рекомендованих-та-альтернат-4/>). ЗВО у звіті самооцінювання та ЕГ у звіті не пояснюють в чому полягає відмінність між "рекомендованою" та "альтернативною" ВК. Наявність "рекомендації" щодо вибору може впливати на індивідуальний вибір здобувача. Порядок вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін регламентується Положенням про формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти в Національному авіаційному університеті. Випускові кафедри пропонують здобувачам ВО перелік вибіркових навчальних дисциплін, з урахуванням особистих уподобань та перспектив майбутньої професійної діяльності. В переліку ВК наведеному на сайті кафедри "Організації авіаційних перевезень" наведено 30 ВК. З них 6 відносяться до "не фахових", інші 24 до фахових, також в переліку відсутні ВК гуманітарної та соціально-економічної підготовки. ЕГ на зустрічі зі здобувачами вищої освіти підтверджено повноцінну можливість вибору студентами вибіркових ОК. В звіті ЕГ та звіті самооцінювання ЗВО не наведено прикладів які підтверджують реалізацію вибору індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами освіти. Кількість здобувачів освіти за період з 2019 по 2022 роки становила від 55 до 73 здобувачів, при цьому не наведено прикладів вибору "альтернативних" ВК достатньою кількістю здобувачів для формування групи. ГЕР не може перевірити та підтвердити це. На сайті випускової кафедри розміщено 15 робочих програм ВК <https://atmd.nau.edu.ua/about-us/programs-of-disciplines/selective-disciplines/>. Фактично в ОПП рекомендується здобувачу обрати одну з ВК яка входить до блоку "рекомендованих" або "альтернативних", тому в матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми та матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми доцільно відображувати які ПРН та компетентності забезпечуються ВК (можливо для частини ВК). ГЕР рекомендує змінити підхід до формування переліку ВК відображуючи ВК в ОПП та навчальному плані більш детально. ГЕР рекомендує розширити можливості щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ОК з блоку гуманітарної та соціально-економічної підготовки. В цілому ГЕР погоджується з рівнем відповідності "В" для ОПП за підкритерієм 2.4.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, обсяг якої з 2019 до 2022 року збільшено з 6 (по 3 кредити на виробничу технологічну й переддипломну практику в обсязі 3 кредити ЄКТС кожна) до 12 кредитів ЄКТС. Цей показник відповідає вимогам Стандарту вищої освіти - не менше 4 кредитів ЄКТС. Діюча редакція ОП передбачає наступні види практик обсягом по 3 кредити ЄКТС з формою контролю у вигляді диференційованого заліку кожна: фахова практика «Вступ до фаху» (ОК 45) у другому семестрі - навчальна, організаційно-технологічна практика (ОК 46) у четвертому семестрі, технологічна практика (ОК 47) у шостому семестрі, переддипломна практика (ОК 48) у восьмому семестрі - виробничі. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами, випускниками, роботодавцями встановлено, що практична підготовка проводиться відповідно до ОП. ГЕР погоджується із результатами аналізу і оцінкою ЕГ за вказаним підкритерієм.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає формування соціальних навичок (softs kills) у здобувачів вищої освіти через ОК та ВК. Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами ЕГ підтверджено набуття навичок командної роботи під час спільної роботи у групах, виконанні рольових ігор. Враховуючи важливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) за такою ОПП як "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" ГЕР рекомендує розглянути можливість доповнення змісту фахових ОК видами діяльності які допомагають здобувачам розвивати соціальні навички. Перелік соціальних навичок (softskills) розвитку яких сприяє освітня компонента рекомендується навести в робочій програмі.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійна кваліфікація не присвоюється.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОПП "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами вищої освіти, здобувачі виказали цілковиту задоволеність рівнем завантаження. ЕГ перевірено що обсяг освітньої програми та окремих ОК реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. ГЕР погоджується із результатами аналізу і оцінкою ЕГ за вказаним підкритерієм.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ відмічено прагнення стейкхолдерів до запровадження на даній ОП дуальної форми освіти, але в дійсний час це ще не реалізовано. В ЗВО розроблено «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному авіаційному університеті»

(<https://nau.edu.ua/site/variables/news/2021/6/organized.pdf>), чим створені нормативні передумови для підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання 2022 р. (зі змінами) розміщено на сайті (<https://pk.nau.edu.ua/pravylya-priyomu2022/>), також «Умови вступу на факультет транспорту, менеджменту і логістики НАУ». Правила прийому на навчання за ОПП "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" в Національному авіаційному університеті є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, належним чином оприлюднені на офіційному веб-сайті. ЕГ відмічає відсутність на веб-сайті НАУ <http://imco.nau.edu.ua/en/applicant/> правил прийому на навчання та ОПП в англomовній редакції. ГЕР погоджується з результатами аналізу ЕГ за даним підкритерієм. Враховуючи навчання іноземців за даною ОПП ГЕР рекомендує розмістити правила прийому на ОПП в англomовній редакції.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ на 1 курс бакалаврату здійснювався на конкурсній основі на базі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) у формі національного мультипредметного тесту (НМТ) або зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО), творчих конкурсів, індивідуальної усної співбесіди, вступного іспиту для іноземців або розгляду мотиваційних листів. Для вступу на 1 курс для вступників на основі диплому молодшого спеціаліста передбачено фахове вступне випробування. На сайті кафедри розміщено посилання на правила прийому на ОПП після закінчення коледжу <https://atmd.nau.edu.ua/admission-rules/вступ-після-коледжу-1ск/>. Програма фахового вступного іспиту містить тематику питань, список основної та додаткової літератури до кожного з розділів, приклад екзаменаційного білету та систему оцінювання результатів іспиту. Вимоги до мотиваційних листів наведено за посиланням https://pk.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/Dodatok_15.pdf. ЕГ підтверджує, що правила прийому на навчання за ОПП "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" враховують її особливості. ГЕР погоджується з результатами аналізу ЕГ за даним підкритерієм.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативні документи щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності доступні для всіх учасників освітнього процесу і розміщені на веб-сайті НАУ: Тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів (Тимчасове положення, <https://is.gd/xuYZkv>), розроблене на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII (наказ НАУ № 502/од від 13.12.2016 р., <https://is.gd/BVSTd1>), з урахуванням Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті, Положення про порядок переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до Національного авіаційного університету (<https://is.gd/ukVpdK>). Викладачі та студенти кафедри приймають активну участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Не зважаючи на це, практики визнання результатів навчання здобувачів бакалаврського ступеня з інших ЗВО під час реалізації ОП в межах академічної мобільності не було. ГЕР погоджується з позицією ЕГ щодо відповідності ОП даному підкритерію.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті доступні є доступними для всіх учасників освітнього процесу, регулюються Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю», розміщеним на сайті НАУ (Положення) (<https://is.gd/tXTISH>). Згідно п.п. 3.34-3.36 Положення, результати навчання осіб, які отримані у неформальному середовищі можуть бути визнані за умови порівняльного аналізу ОП та отриманими документами з результатами навчання, виконанням усіх обов'язкових видів і індивідуальних завдань та проходження підсумкового контролю з навчальної дисципліни для підтвердження рівня здобутих знань, умінь та інших компетентностей. Здобувачі вищої освіти, які брали участь у академічній мобільності мають право на перезарахування результатів їх успішного навчання, стажування, проведених наукових дослідженнях в інших ЗВО та наукових установах на підставі отриманих документів. Навчальні дисципліни, які не вивчалися здобувачем під час академічної мобільності, вважаються академічною заборгованістю та складаються в установленому порядку. Інформація, що стосується неформальної освіти та її можливості перезарахування знаходиться у вільному доступі на

офіційному сайті ЗВО та випускової кафедри (безкоштовна онлайн-освіта на платформі Coursera). Враховуючи значні обсяги інформації на освітніх платформах ГЕР рекомендує розміщувати на сайті кафедри інформацію щодо рекомендованих on-line курсів, це допоможе здобувачам освіти краще орієнтуватись в переліку on-line курсів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В університеті розроблено та працює «Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті» (<https://bit.ly/3DUwDtw>), в якому зазначено форми і методи навчання і викладання, за яких досягаються програмні результати навчання за ОП (введено в дію наказом ректора № 140/од від 07.02.20. на відміну від положення 2016 року). В даному положенні зазначено організаційне та методичне забезпечення освітнього процесу, форми і методи навчання. На основі принципу академічної свободи та пропозицій НПП проводиться вибір методів навчання та викладання, що підтверджено під час он-лайн зустрічей з здобувачами освіти, випускниками та представниками випускової кафедри, які працюють за даної ОП. Передбачено наступні методи навчання: словесний, наочний, практичний та науковий, які реалізуються на лекційних, практичних, лабораторних заняттях та семінарах, під час проходження практик (організовано на принципі безперервності), виконання атестаційної роботи та забезпечують досягнення ПРН. Практико-орієнтоване навчання різних видів практик на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності спирається на принцип безперервності. У навчальному процесі за ОП активно використовуються технології дистанційного навчання, що реалізуються через проведення занять з використанням технологій Google Classroom, Google Meet, Zoom, Webex). Студентоцентризований підхід навчання визначено серед основних принципів освітнього процесу, методи навчання мають фокус освіти на здобувачі, які отримують повну інформацію щодо форм та методів навчання, викладання навчальних дисциплін на сайті університету та від викладачів. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація для всіх учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК міститься у робочих програмах та силабусах, вони доносяться до студентів на першому занятті, перед виконанням конкретних видів робіт, або під час консультацій перед проведенням підсумкового контролю, а також знаходяться в електронному вигляді на сайті кафедри як обов'язкові ОК (<https://atmd.nau.edu.ua/about-us/programs-of-disciplines/mandatory-disciplines/>) так і вибіркові (<https://atmd.nau.edu.ua/about-us/programs-of-disciplines/selective-disciplines/>). ЕГ наведено зауваження щодо змісту робочих програм і силабусів. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЗВО забезпечує поєднання навчання та досліджень через наступні форми навчання та наукової роботи: лабораторні та практичні заняття, науково-практичних дискусії, вебінари, круглі столи, наукові конференції, конкурси студентських наукових робіт, олімпіади за фаховим спрямуванням, а також в процесі самостійної роботи, виконання курсових та кваліфікаційних робіт тощо. Здобувачі освіти приймають участь в українських та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, науково-практичних конференціях, тощо. ЕГ підтверджено факти участі здобувачів освіти в наукових конференціях та конкурсах студентських робіт. В ЗВО створено центр організації освітньо-наукової діяльності студентів та молодих учених, що надає можливість здобувачам активно розвивати свої дослідницькі компетенції та працює наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, основне завдання якого – популяризація науки серед молоді, що було підтверджено під час он-лайн зустрічі ЕГ. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ встановлено, що перегляд змісту ОП та окремих її освітніх компонент проводиться щорічно перед початком навчального року на засіданнях випускової кафедри. Викладачі, що відповідають за зміст дисциплін, відповідно до напрямку наукових досліджень та результатів підвищення кваліфікації (стажування), надають свої пропозиції щодо оновлення РП, враховуючі також думки здобувачів освіти. Після чого затвердженням науково-методично-редакційній раді ФТМЛ вони запроваджуються в навчальний процес. ЕГ наведено приклади оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик. ГЕР в цілому погоджується з позицією ЕГ по підкритерію, щодо рекомендації виконувати стажування викладачів відповідно до змісту ОК, які викладаються. При цьому, враховуючи

що за ОПП передбачено можливість викладання англійською мовою, стажування викладачів з метою удосконалення рівня володіння англійською мовою ГЕР вважає актуальним.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО (<https://bit.ly/3LF4jgu>), в тому числі і кафедри, сприяє покращенню результатів викладання у межах ОП, навчання та підвищує якість наукових досліджень. Вона пов'язана з наявністю публікацій результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються реферативними базами (Scopus, Web of Science тощо), з участю НПП та здобувачів освіти в міжнародних наукових проектах, з академічною мобільністю (<https://bit.ly/3UwCAD3>). На сторінці кафедри "Організації авіаційних перевезень" (https://atmd.nau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/2021_кафедраОАП_Міжнародна-діяльність.pdf) наведено звіт про міжнародну діяльність за 2021-2022 навчальний рік, на особистих сторінках співробітників кафедри наведено інформацію щодо їх участі в міжнародних проектах. Наведена інформація, навчання іноземців за ОПП дозволяють стверджувати про високий рівень інтернаціоналізації діяльності кафедри за ОПП яка акредитується.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

В ході проведеної ЕГ експертизи встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регламентовані Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ та Положенням про організацію та проведення поточного і семестрового контролю. У НАУ використовується модульна система організації освітнього процесу та оцінювання. Зрозумілість форм контрольних заходів й критеріїв оцінювання навчальних досягнень забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в РНП та силабусах на сайті кафедри "Організації авіаційних перевезень" в розділі «Про нас», в яких приведена рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь (оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи у балах), та загальний розподіл балів, які може набрати студент протягом семестру. ГЕР погоджується з позицією ЕГ за підкритерієм. ГЕР рекомендує оприлюднити програми практик на сайті, дотримувати єдиних підходів у оцінюванні практики за національною та шкалою ЄКТС.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів вищої освіти ОП, що акредитується, відповідають вимогам «Стандарту вищої освіти України: першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 27 – Транспорт, за спеціальністю 275 – Транспортні технології (за видами)», яким встановлює проведення підсумкової атестації у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи. Єдиний державний кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання досягнень результатів навчання з урахуванням особливостей функціонування авіаційного транспорту. Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання складної спеціалізованої або актуальної практичної задачі з транспортних технологій авіаційного транспорту з використанням передових технічних, економічних та технологічних підходів. Тематика кваліфікаційних робіт щорічно обговорюється на засіданнях випускової кафедри з врахуванням сучасних тенденцій розвитку ринку авіаційних перевезень, пропозицій стейкхолдерів, здобувачів освіти та затверджується завідувачем кафедри і доводиться до відома здобувачів на початку навчального року. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. ЕГ під час онлайн спілкування зі здобувачами освіти було з'ясовано, що здобувачам відомі процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів між сторонами освітнього процесу. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО розроблено та впроваджено нормативні документи які регулюють політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. ЕГ підтверджено дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП. ГЕР погоджується з позицією ЕГ по підкритерію.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ підтверджує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. На основі табл. 2 СО ЕГ перевірено відповідність викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. ЕГ було встановлено відповідність між викладачами, що задіяні у навчальному процесі за ОПП, та ОК, які вони викладають. ГЕР проаналізувала зауваження щодо викладача дисципліни «Загальний курс транспорту». Відповідно відомостей наданих ЗВО ОК "Загальний курс транспорту" викладає к.т.н, доц. Пронь С.В. Науковий профіль Пронь С.В. в науково-метричній базі Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DLS-jasAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate містить інформацію щодо опублікованих наукових та методичних робіт. Коло наукових інтересів Пронь С.В. агроавіаційні роботи, серед публікацій Пронь С.В. за останні 5 років приведено достатню кількість наукових та навчально-наукових робіт в транспортній галузі (авіаційні, мультимодальні перевезення). ГЕР вважає що підстави стверджувати, що професійна кваліфікація к.т.н, доц. Пронь С.В. не відповідає дисципліні "Загальний курс транспорту" відсутні. ГЕР проаналізувала зауваження щодо викладача дисципліни «Транспортна інфраструктура». Відповідно відомостей наданих ЗВО ОК "Транспортна інфраструктура" викладає к.т.н, доц. Семченко Н. О. Науковий профіль Семченко Н.О. в науково-метричній базі Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=B59U3VYAAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate містить інформацію щодо опублікованих наукових та методичних робіт. Коло наукових інтересів Семченко Н.О. системний аналіз транспортних систем, безпека руху в транспортних системах. Тематика наукових та методичних робіт Семченко Н.О. достатньо корелює з змістом "ФК 13. Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити необхідні зміни виходячи з техніко експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів (суден), ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища, ПРН 18. Досліджувати види і типи транспортних систем. Знаходити рішення оптимізації параметрів транспортних систем. Оцінювати ефективність інфраструктури та технології функціонування транспортних систем ПРН 19. Пояснювати експлуатаційну, техніко економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень" - досягнення яких забезпечується ОК11 "Транспортна інфраструктура". Більшість публікацій Семченко Н.О. відноситься до спеціальності 275.03 "Транспортні технології на автомобільному транспорті" та транспортної інфраструктури міст, при цьому освіта за фахом "математик", не є недоліком. ГЕР погоджується з ЕГ щодо рекомендації узгоджувати тематику підвищення кваліфікації викладачів з тематикою ОК. При цьому, необхідно враховувати кількість ОК які викладаються НПП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

В ЗВО процедура відбору кандидатів на посади здійснюються згідно «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Національному авіаційному університеті» від 07.10.19. <https://bit.ly/3LLr1nw>, розробленого згідно Закону України «Про освіту». До участі в конкурсі допускаються претенденти, які відповідають основним кваліфікаційним вимогам п. 38 «Ліцензійних умов впровадження освітньої діяльності». При цьому перевага надається претендентам, що мають видані монографії за профілем кафедри та ОП, статті у виданнях, включених до науково-метричних баз (переважно Scopus та Web of Science), сертифікат з мовної освіти (не нижче В2), сертифікати або інші документи з міжнародного навчання (стажування), участі в роботі наукових конференцій (конгресів, симпозіумів, семінарів тощо), здійснювали керівництво аспірантами або консультування докторантів. Конкурсний відбір є прозорим, відкритим, об'єктивним, що було підтверджено НПП, який задіяно на даній ОП, та забезпечує необхідний рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)». Це сприяє досягненню встановлених програмою цілей та ПРН. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

У звіті самооцінювання ЗВО та звіті ЕГ приведено залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

У звіті самооцінювання ЗВО та звіті ЕГ приведено приклади залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ЗВО створені необхідні умови для професійного розвитку НПП через проходження підвищення кваліфікації (стажування), удосконалення професійних знань та навичок, власні програми або у співпраці з іншими організаціями. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У звіті ЕГ підтверджено, що в ЗВО запроваджено та функціонує система стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП, що передбачає матеріальні та моральні заохочення. В ЗВО введено в дію Положення про рейтингове оцінювання діяльності НПП та навчально-наукового структурного підрозділу НАУ. Рейтингова система оцінювання використовується для підведення підсумків щорічної діяльності НПП, для прийняття кадрових рішень керівництвом кафедр, інститутів (факультетів) та надання рекомендацій щодо удосконалення їх роботи. У звіті самооцінювання та звіті ЕГ не наведено практичних прикладів використання впровадженої рейтингової системи з метою стимулювання та мотивації викладачів. ГЕР не може підтвердити дієвість впровадженої рейтингової системи з метою стимулювання та мотивації викладачів. В цілому ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ вивчено стан матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення ОПП. Наявні ресурси забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЕГ підтверджено на зустрічах з викладачами та здобувачами вищої освіти їх доступ до зазначених у відомостях самооцінювання платформ безкоштовної онлайн-освіти. Здобувачі вищої освіти підтвердили використання ресурсів бібліотеки, бази Scopus. На зустрічі зі студентами ЕГ встановлено наявність доступу до гугл-класів в системі дистанційного навчання. ЕГ встановлено, що учасники освітнього процесу в ЗВО мають безоплатний доступ до всіх необхідних для навчальної і викладацької діяльності інформаційних ресурсів. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Інформація що підтверджує належний санітарно-гігієнічний стан приміщень ЗВО розміщена на сайті у відкритому доступі в розділі «Матеріально-технічне забезпечення закладу освіти» (<https://is.gd/BgFyd9>). Під час огляду матеріально-технічної бази ОПП та на зустрічах ЕГ переконались у безпечному для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти стані освітнього середовища (наявність вогнегасників, медичного пункту), організації проведення інструктажів з охорони праці. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти одержано підтвердження щодо належного стану гуртожитків. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ пересвідчилася, що ЗВО достатньою мірою забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти на даній ОПП. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ підтверджено, що ЗВО створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОПП. За даною ОПП особи з особливими освітніми потребами не навчаються. ЕГ відмічається часткове виконання ЗВО плану заходів щодо удосконалення умов навчання осіб з особливими освітніми потребами. Така ситуація пояснюється обмеженим рівнем фінансування. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО розроблено і впроваджено зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. ЕГ встановлено, що ЗВО здійснює політику і встановлює процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації даної ОП. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ЗВО розроблено та впроваджено нормативну базу щодо організаційних та процедурних питань розробки, затвердження, моніторингу, відкриття, перегляду та закриття ОП. ЕГ приведено факти які підтверджують дотримання організаційних та процедурних питань щодо розробки, затвердження, моніторингу, відкриття, перегляду та закриття ОП. ЕГ зауважено, що для ОПП "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" мала бути розміщена на сайті англomовна версія. На момент акредитації англomовна версія ОПП на сайті кафедри "Організації авіаційних перевезень" відсутня. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ проведено зустрічі зі студентами на яких студенти підтвердили обізнаність щодо можливості надання пропозицій для покращення якості ОП у форматі опитування Google Forms або в тестовій формі з рекомендованими процедурами, або на сайті НАУ. Позиції здобувачів враховується шляхом донесення до них результатів оновлення ОПП через електронну пошту, деканат, Google Class, при спілкуванні із викладачами, старостами груп, які отримують інформацію від декана. Пропозиції студентів обговорюються на засіданні кафедри. Приклади врахування пропозицій від студентського самоврядування з питань вдосконалення ОП відсутні. Для опитування студентів щодо моніторингу якості використовуються Google Forms https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdoDQf9uTApoqMyKZmueWNT8DFwuuEzQBx-igZDWU_nJ4PD_A/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0. Використання такого підходу дозволяє будь якому користувачу пройти не одноразове опитування без обмеження кількості спроб та підтвердження факту навчання за ОПП (що і було зроблено експертом ГЕР без жодних технічних проблем). Такий підхід значно знижує адекватність та ефективність процесу моніторингу. Результати опитування за ОПП наведено за адресою https://drive.google.com/drive/folders/1Lgob61sxelf9Z0EF-oCU_LTbVocvcCM3. Наведений аналіз результатів опитування є формальним, містить відповіді на 4 питання які відносяться до якості освітнього процесу. Підхід який використовується ЗВО та випусковою кафедрою не дозволяє оцінити якість освітнього процесу по окремим ОК та викладачам. ГЕР рекомендує переглянути зміст анкет з метою отримання інформації щодо якості підготовки за ОПП. Впровадити окреме анкетування за кожною ОК яке проводити по завершенню навчання в семестрі в якому викладалась ОК. ГЕР рекомендує удосконалити підходи до організації опитування, наприклад, використовувати для цього СДО Moodle або іншу систему, які забезпечать анонімність та одночасно не дозволять приймати участь в

опитуванні стороннім особам. В цілому, ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці є членами робочих груп з розробки, моніторингу та перегляду ОП. В НАУ створено Раду роботодавців (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/rada-robotodavtsiv/>). Випускова кафедра має партнерські зв'язки з 32 роботодавцями, які залучені до процесу періодичного перегляду ОП. ЕГ підтверджено факт залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОПП в якості партнера. На веб сторінці випускової кафедри розміщено анкети роботодавців. Спосіб організації опитувань має недоліки аналогічні опитуванню студентів. В цілому, ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ЕГ підтверджено наявність в ЗВО практики збирання інформації і аналізу щодо кар'єрного шляху випускників ОПП яка реалізовується через наступні заходи: «Час авіаційної кар'єри», «Злітна смуга», «Ярмарок вакансій», «День кар'єри», «Освіта та кар'єра» та ін., Роботодавці приймають участь в конференціях, проводять вебінари зі здобувачами <https://atmd.nau.edu.ua/> та викладачами і бажають отримати фахівців, які мають відповідні практичні навички. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Якість надання освітніх послуг за ОП базується на впровадженій в НАУ Внутрішній системі забезпечення якості (ВСЗЯ), відповідно до міжнародного стандарту ISO 9001:2015 «Система менеджменту якості. Вимоги» (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/quality-procedures.html>; <https://bit.ly/3Mkn89o>). Контроль якості освітнього процесу здійснюється у відповідності з плануванням внутрішніх аудитів за Програмою проведення внутрішнього аудиту, за якою визначаються цілі та критерії аудиту, персональний склад аудиторських груп, перелік структурних підрозділів або процесів, що підлягають перевірці, а також терміни проведення. При цьому враховуються результати роботи аудиторських груп за попередні періоди. Аудит щорічно проводиться аудиторською групою або окремими особами з її складу (мінімум 2 особи), що складається із співробітників НАУ, які затверджуються наказом ректора. ЕГ наведено приклади реагування на виявлені недоліки в ОПП. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП акредитується вперше. При цьому, в якості рекомендації щодо удосконалення ОП бакалаврського рівня були взяті та усунені зауваження та пропозиції експертної комісії з акредитаційної експертизи ОП «Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)» другого (магістерського) рівня у період з 02 по 04.10.2018 р. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В звіті самооцінювання ЗВО та звіті ЕГ наведено факти які дозволяють стверджувати, що в академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОПП. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО сформовано та впроваджено правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОПП. ЕГ підтверджено наявність та перевірено актуальність відповідних правил та процедур. ГЕР погоджується з оцінкою ЕГ щодо необхідності удосконалення механізму оновлення на сайті ЗВО нормативної документації.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Відповідно до «Положення про освітні програми Національного авіаційного університету» (https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/Systema_QA/Documentacija_QA/14_05_2020/2020_05_12_Pologenja_pro_osvitni_programi_NAU_end2.pdf) для залучення зацікавлених сторін до розробки та реалізації ОП не пізніше ніж за один місяць до чергового засідання Ради з якості проєкт ОП розміщується на офіційному сайті НАУ в закладці «Забезпечення якості», а також на сайті факультету та кафедри, разом з публічним оголошенням щодо обговорення даного проєкту, в якому зазначається електронна адреса гаранта освітньої програми та терміни подачі пропозицій. Дотримання зазначеної процедури підтверджено ЕГ під час зустрічей та наявністю проєкту змін до ОП в даному розділі сайту ЗВО (<https://nau.edu.ua/ua/menu/quality/proekti/proekti-osvitno-profesiynih-program/proektiosvitnih-program-2022.html>). ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Достовірна інформація про ОП (в тому числі про її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в достатньому для інформування зацікавлених сторін та суспільства, розміщена на сайті кафедри ОАП, де вона реалізується. ГЕР погоджується з результатами аналізу і висновками ЕГ за вказаним підкритерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. ГЕР рекомендує при наступних переглядах ОПП залучати в якості стейкхолдерів також і випускників ОПП за попередні 5 років. 2. ГЕР рекомендує переглянути формулювання унікальності (особливості) ОПП викладене в ОПП, а саме "передбачає унікальне поєднання природничо-технічних та економічних дисциплін із використанням сучасних комп'ютерних технологій". Більш доцільним рекомендується підкреслити те, що ОПП немає аналогів серед ЗВО України, щодо врахування галузевого контексту функціонування авіаційного сектору в сфері організації авіаційних перевезень.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. ГЕР рекомендує змінити підхід до формування переліку ВК відображуючи ВК в ОПП та навчальному плані більш детально. 2. ГЕР рекомендує розширити можливості щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача ОК з блоку гуманітарної та соціально-економічної підготовки. 3. Враховуючи важливість набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills) за такою ОПП як "Організація перевезень і управління на транспорті (повітряному)" ГЕР рекомендує розглянути можливість доповнення змісту фахових ОК видами діяльності які допомагають здобувачам розвивати соціальні навички. 4. Перелік соціальних навичок (softskills) розвитку яких сприяє освітній компоненту рекомендується навести в робочій програмі.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Враховуючи навчання іноземців за даною ОПП ГЕР рекомендує розмістити правила прийому на ОПП в англійській редакції. 2. ГЕР рекомендує розміщувати на сайті кафедри інформацію щодо рекомендованих on-line курсів, це допоможе здобувачам освіти краще орієнтуватись в переліку on-line курсів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. ГЕР рекомендує налагодити процес оновлення робочих програм дисциплін на сайті кафедри, з метою уникнення технічних помилок при розміщенні робочих програм на сайті. 2. ГЕР відзначає високий рівень міжнародної діяльності та інтернаціоналізації освітнього процесу за ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. ГЕР рекомендує оприлюднити програми практик на сайті, 2. ГЕР рекомендує дотримуватись єдиних підходів у оцінюванні практики за національною та шкалою ЄКТС.

Критерій 6. Людські ресурси

1. ГЕР рекомендує узгоджувати тематику підвищення кваліфікації викладачів з тематикою ОК. 2. ГЕР рекомендує розширити використання впроваджені в ЗВО рейтингової системи щодо стимулювання та розвитку викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. ГЕР рекомендує ЗВО, за появи фінансової можливості, активізувати виконання плану заходів щодо удосконалення умов навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. ГЕР звертає увагу на необхідність розміщення на сайті ЗВО англійської версії ОПП, так як навчання за ОПП відбувається зокрема і англійською мовою. 2. ГЕР рекомендує переглянути зміст анкет з метою отримання інформації щодо якості підготовки за ОПП. 3. ГЕР рекомендує впровадити окреме анкетування за кожною ОК яке проводить по завершенню навчання в семестрі в якому викладалась ОК. 4. ГЕР рекомендує удосконалити підходи до організації опитування, наприклад, використовувати для цього СДО Moodle або іншу систему, які забезпечать анонімність збереження результатів та одночасно не дозволять приймати участь в опитуванні стороннім особам.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. ГЕР рекомендує ЗВО удосконалити механізм оновлення на сайті ЗВО нормативної документації з метою підтримання актуальності розміщених документів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

РОЙКО ЮРІЙ ЯРОСЛАВОВИЧ